T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

www.balioglu.net

KOCAELİ GEBZE BELEDİYESİ

2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇERİK

KOCAELİ GEBZE BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

KOCAELİ GEBZE BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU **35**

www.balioglu.net

www.balioglu.net

KOCAELİ GEBZE BELEDİYESİ

2018 YILI

SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM

RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 8
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 12
7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI 12
8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER 17
9. EKLER 31

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Şeması....4
Tablo 2: Belediyenin Kurduğu ve/veya Sermaye Ortağı Olduğu Şirketleri....5
Tablo 3: 2016-2018 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Açısından Seyri 5
Tablo 4: 2016-2018 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri 6
Tablo 5: 2018 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar....6
Tablo 6: 2018 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar....7
Tablo 7 : İndirilecek KDV Hesabında İzlenen Tutarlar....12
Tablo 8: Belediyece Tahsis Edilen Taşınmazlar....13
Tablo 9: Belediyeye Tahsisli Taşınmazlar....14
Tablo 10: Eğlence Vergisi Tahakkuk Ettirilmesi Gereken İşletmeler....18
Tablo 11: Yıllık Vergi Tutarı (TL)....23
Tablo 12: Karara Ekli Liste....24

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Bazı Mal ve Hizmet Alımlarında Ödenen Katma Değer Vergilerinin İndirilecek KDV Hesabında İzlenmesi

2. Belediyece Diğer Kamu İdarelerine ve Diğer Kamu İdarelerince Belediyeye Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Eğlence Vergisinin Konusuna Giren Faaliyeti Olan Bazı İşletmeler İçin Eğlence Vergisi Tahakkuk Ettirilmemesi

2. Evsel Katı Atık Hizmetlerine İlişkin Ücret Tarifesinin Belirlenmemesi

3. İşyeri Çevre Temizlik Vergisi Tahakkuklarına Esas Bina Grup ve Derecelerinde Hatalar Olması

4. Telekomünikasyon Alt Yapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsilinin Yapılmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1.Mevzuat ve Görevler

İlçe Belediyesi tüm hizmetlerini; 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na göre gerçekleştirmektedir.

Bu kanunların dışında hizmet alanlarına göre tabi olunan temel yasal mevzuat aşağıda gösterilmiştir:

1) 6360 sayılı On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

2) 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu

3) 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu

4) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu

5) 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun

6) 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun

7) 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

8) 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun

9) 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu

İlçe Belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesi ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddelerinde düzenlenmiştir. Büyükşehir ilçe belediyelerinin bazı mahalli müşterek nitelikli hizmetleri sunmasının yanı sıra ulaşım, altyapı, imar ve bütçe gibi birçok konuda büyükşehir belediyesinin denetimi ve koordine edici yetkisi altında bulunmaktadır. 5216 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinde, yetki ve imtiyazlarla ilgili olarak "büyükşehir, ilçe ve ilk kademe

www.balioglu.net

belediyeleri; görevli oldukları konularda bu Kanunla birlikte Belediye Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri ile ilgisine göre belediyelere tanınan yetki, imtiyaz ve muafiyetlere sahiptir" hükmü yer almaktadır.

Buna göre, ana başlıklar itibarıyla, ilçe belediyelerinin yetki, görev ve sorumlulukları şunlardır:

İmar, coğrafi ve kent bilgi sistemleri, çevre ve çevre sağlığı, ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları; kadınlar ve çocuklar için konukevleri açma; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisıhhî müesseseleri ruhsatlandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Gıda bankacılığı yapabilir. Her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapabilir, sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütebilir, geliştirebilir ve bu amaçla sosyal tesisler kurabilir, meslek ve beceri kazandırma kurslarını açabilir, işletebilir veya işlettirebilir.

www.balioglu.net

Belediyeler sahip oldukları yasal yetkiler neticesinde yönetmelik çıkarmak, emir vermek, belediye yasakları koymak ve uygulamak ve kanunlarda verilen cezaları uygulamak ile yetkilidirler. Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin ya da ruhsatların verilmesi de belediyenin yetki ve görevidir.

Belediyeye ait olan vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilinin yapılması özel kanunlara göre belediyelere aittir.

Mahalli idare birimi olan belediyeler üzerinde merkezi idarenin vesayet yetkisi, Cumhurbaşkanı hükümet sisteminde de İçişleri Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 6771 sayılı Kanunla değişik 8'inci maddesi ile yürütme yetkisi ve görevi Cumhurbaşkanına tanındığından Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi uygulamaya geçmiş ve bu değişikliğin mahalli idareler ve dolayısıyla belediyeler üzerinde etkisi; Anayasa'nın 123'üncü maddesinde gerçekleştirilen değişiklikle Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle de kamu tüzel kişiliği kurulabilmesi, 127'nci maddesinde gerçekleştirilen değişiklikle de mahalli idarelerin belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile kendi aralarında birlik kurmalarının Cumhurbaşkanının iznine tabi kılınması şeklinde gerçekleşmiştir.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 100'üncü maddesi gereğince;

a) Mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek, sonuçlandırmak ve geliştirmek,

b) Mahalli idare yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek,

c) Mahalli idarelerin geliştirilmesi amacıyla araştırmalar yapmak, istatistiki bilgileri toplamak, değerlendirmek ve yayımlamak,

ç) Mahalli idareler personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek,

d) Mahalli idarelerin teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek,

f) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğünün görevleri arasında sayılmıştır. Bu görevlerin yanında, Anayasa'nın 127'nci maddesi, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 798'inci, 5393 sayılı Kanun'un 10, 45, 46 ve 47'nci maddesiyle İçişleri Bakanlığına belediyeler ile ilgili verilen vesayet yetkisi halen devam etmektedir.

www.balioglu.net

Cumhurbaşkanı hükümet sisteminden sonra İçişleri Bakanlığına bağlı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü adı altında, 10.07.2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde kurulmuştur.

Cumhurbaşkanı hükümet sisteminden sonra mahalli idareler alanında İçişleri Bakanlığı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı birlikte görevlendirilmiştir. Denetim ve soruşturma İçişleri Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek, sonuçlandırmak ve geliştirmek, mahalli idare yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek, Mahalli idareler personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek, Mahalli idarelerin teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek gibi konularında ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü yetkilidir.

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Belediyenin teşkilat yapısında; doğrudan Başkana bağlı olarak belirlenen birimler Özel Kalem Müdürlüğü, Teftiş Kurulu Müdürlüğü, Hukuk İşleri Müdürlüğü ve Bilgi İşlem Müdürlüğüdür. Ayrıca Başkana bağlı 3 adet başkan yardımcısı bulunmaktadır. Belediyenin 26 adet müdürlüğü ise ilgili başkan yardımcılıklarına bağlıdır. İlçe Belediyesi teşkilât yapısına ait hiyerarşik sistem bünyesindeki görevler ve personele ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Teşkilat Şeması

Belediye Başkanı			
Başkanlık Makamına Bağlı Müdürlükler	**Başkan Yardımcısı**	**Başkan Yardımcısı**	**Başkan Yardımcısı**
Özel Kalem Müdürlüğü	İşletme ve İştirakler Müdürlüğü	Mali Hizmetler Müdürlüğü	Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü
Teftiş Kurulu Müdürlüğü	Temizlik İşleri Müdürlüğü	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Strateji Geliştirme Müdürlüğü
Hukuk İşleri Müdürlüğü	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Veterinerlik İşleri Müdürlüğü	Kütüphane Müdürlüğü
Bilgi İşlem Müdürlüğü	Emlak ve İstimlak Müdürlüğü	Zabıta Müdürlüğü	Yazı İşleri Müdürlüğü
	Kentsel Tasarım Müdürlüğü	Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü
	Plan ve Proje Müdürlüğü	Mezarlıklar Müdürlüğü	İnsan Kaynakları ve Müdürlüğü
	Fen İşleri Müdürlüğü	Sağlık İşleri Müdürlüğü	
	Park Bahçeler Müdürlüğü	Sivil Savunma Uzmanı	

www.balioglu.net

İlçe Belediyelerindeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanınca yapılır. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Norm kadro ve personel istihdamı" başlıklı 49'uncu maddesinin 7'inci fıkrası gereği, belediye başkanınca, norm kadrosunda belediye başkan yardımcısı bulunan belediyelerde norm kadro sayısına bağlı kalınmaksızın; belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, nüfusu 50.000'e kadar olan belediyelerde bir, nüfusu 50.001-200.000 arasında olan belediyelerde iki, nüfusu 200.001-500.000 arasında olan belediyelerde üç, nüfusu 500.000 ve fazla olan belediyelerde dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilir. Teşkilatlanmada oluşturulan her birim, kendi faaliyet ve görev alanları ile ilgili yönetmeliklerini hazırlayarak, belediye meclisinin onayından geçirerek yürürlüğe koyar

ve bu esaslar üzerinden faaliyetlerini sürdürür. Belediyede çalışan memur ve sözleşmeli personel 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na; işçiler ise 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına tabi olup tüm personelin sosyal güvenlik işlemleri 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca gerçekleştirilir. Belediyede istihdam edilen 482 personelin 26'sı müdür, 10'u şef, 225'i memur, 171'i, sürekli işçi, 50'si ise sözleşmeli personeldir.

İlçe Belediyesinin kurduğu ve/veya sermaye ortağı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 2: Belediyenin Kurduğu ve/veya Sermaye Ortağı Olduğu Şirketleri

Şirket Adı	Sermayesi	Ortaklık Oranı
MARMARA UZMANLAR GIDA TURİZM REKLAM SOSYAL HİZMETLER VE İNŞAAT SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	7.975.000,00	100,00%
İSPARK A.Ş.	28.119,51	0,14%
PALGAZ A.Ş.	2.460.000,00	6,31%

www.balioglu.net

1.3. Mali Yapı

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Bütçe giderlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı tablo aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 3: 2016-2018 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Açısından Seyri

GİDER TÜRÜ	2016 YILI (A)(TL)	2017 YILI (B)(TL)	2018 YILI (C)(TL)	Değişim Oranı (D=C-B/B)(%)
Personel Giderleri	40.445.889,01	42.399.246,81	48.913.019,04	15,36%
S.G.K. Devlet Primi Giderleri	6.457.177,20	6.941.094,28	7.486.613,98	7,86%
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	94.067.647,16	131.767.677,25	166.102.223,39	26,06%
Faiz Giderleri	133.404,46	6.059,94	621.007,86	10147,76%
Cari Transferler	5.006.515,86	6.172.105,99	10.706.984,57	73,47%
Sermaye Giderleri	68.950.096,75	119.782.102,62	103.248.660,53	-13,80%
Sermaye Transferleri	285.058,77	92.130,13	299.305,30	224,87%
Borç Verme	0,00	0,00	0,00	0,00%
Yedek Ödenek	0,00	0,00	0,00	0,00%
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	**215.345.789,21**	**307.160.417,02**	**337.377.814,67**	9,84%

Bütçe giderlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 3'te gösterildiği üzere, idarenin bütçe gider gerçekleşmesi 2018 döneminde 2017 dönemine göre 30.217.397,65 TL ve % 9,84 oranında artış göstermiştir. Tablodaki gider kalemleri incelendiğinde ise; giderler içindeki payı oransal anlamda en yüksek artışın yüzde 10147,76 ile Faiz Giderleri kalemi olduğu görülmektedir. Bunun sebebi de borçlanma nedeniyle yapılan faiz ödemeleridir.

Tablo 4: 2016-2018 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

GELİR TÜRÜ	2016 YILI (A)(TL)	2017 YILI (B)(TL)	2018 YILI (C)(TL)	Değişim Oranı (D=C-B/B)(%)
Vergi Gelirleri	102.804.000,00	82.175.422,06	92.973.665,93	13,14%
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	25.020.000,00	21.882.312,12	21.040.987,45	-3,84%
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	900.000,00	545.486,29	79.513,71	-85,42%
Diğer Gelirler	89.416.000,00	99.911.689,82	116.411.162,32	16,51%
Sermaye Gelirleri	18.360.000,00	39.738.717,51	42.614.236,91	7,24%
Bütçe Gelirleri Toplamı	**236.500.000,00**	**244.253.627,80**	**273.119.566,32**	**11,82%**
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	-1.500.000,00	-538.309,60	-1.306.900,05	142,78%
NET BÜTÇE GELİR TOPLAMI	**235.000.000,00**	**243.715.318,20**	**271.812.666,27**	**11,53%**

Bütçe gelirlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 4'deki veriler dikkate alındığında da, bir önceki yıla göre bütçe gelir gerçekleşmesinin % 11,53 artış gösterdiği anlaşılmaktadır. Bunun temel sebebi Diğer Gelirler kalemlerindeki artıştır. Ana gelir kalemlerinden birisi olan vergi gelirlerinin 2018 yılında bir önceki yıla göre düşük düzeyde artış gösterdiği görülmektedir.

Tablo 5: 2018 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

GİDER TÜRÜ	2018 YILI GİDER BÜTÇE TAHMİNİ (A) (TL)	2018 YILI GERÇEKLEŞEN (B) (TL)	GERÇEKLEŞME ORANI (C=B/A) (%)
Personel Giderleri	57.288.369,83	48.913.019,04	85,38%
S.G.K. Devlet Primi Giderleri	10.710.612,00	7.486.613,98	69,90%
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	158.956.700,00	166.102.223,39	104,50%
Faiz Giderleri	3.000.000,00	621.007,86	20,70%

www.balioglu.net

Cari Transferler	7.200.000,00	10.706.984,57	148,71%
Sermaye Giderleri	129.880.500,00	103.248.660,53	79,50%
Sermaye Transferleri	300.000,00	299.305,30	99,77%
Broç Verme	0,00	0,00	0,00%
Yedek Ödenek	22.663.818,17	0,00	0,00%
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	**390.000.000,00**	**337.377.814,67**	**86,51%**

Buna göre 2018 yılında Bütçe Giderleri % 86,51 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 6: 2018 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

GELİR TÜRÜ	2018 YILI GELİR BÜTÇE TAHMİNİ (A) (TL)	2018 YILI GERÇEKLEŞEN (B) (TL)	GERÇEKLEŞME ORANI (C=B/A) (%)
Vergi Gelirleri	192.220.000,00	92.973.665,93	48,37%
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	36.600.000,00	21.040.987,45	57,49%
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	2.150.000,00	79.513,71	3,70%
Diğer Gelirler	134.280.000,00	116.411.162,32	86,69%
Sermaye Gelirleri	25.950.000,00	42.614.236,91	164,22%
Bütçe Gelirleri Toplamı	**391.200.000,00**	**273.119.566,32**	69,82%
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	-1.200.000,00	-1.306.900,05	108,91%
NET BÜTÇE GELİR TOPLAMI	**390.000.000,00**	**271.812.666,27**	**69,70%**

Buna göre 2018 yılında Bütçe Gelirleri % 69,70 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bunun temel sebebi bütçe gelirleri içerisinde yer alan Vergi Gelirleri kaleminin beklenenin altında gerçekleşmiş olmasıdır.

1.4.Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe

www.balioglu.net

Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu
- Nakit Akış Tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak

www.balioglu.net

oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

www.balioglu.net

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 5'inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun'a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarih vet 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

Kurumun iç kontrol sistemi ile aşağıdaki bilgiler tespit edilmiştir.

Kamu Görevlileri Etik Sözleşmesi tüm çalışanlar tarafından imzalanmış ve bu sözleşmeler personelin özlük dosyalarında bulunmaktadır. Kurum misyon, vizyon, stratejik amaç ve hedefleri belirlenmiş, hizmet binalarının belirli noktalarına asılmıştır.

Mali karar ve işlemlerin süreç akış şeması hazırlanmıştır.

Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmemiş, bu konuda bir çalışma

www.balioglu.net

yapılmamıştır.

Birimlerin eğitim ihtiyaçları değerlendirilerek personele gerekli eğitimler verilmektedir. 2018 yılı içinde 15 ayrı konuda muhtelif sayıda personelin katılımının sağlandığı eğitimler yapılmıştır.

Kurumda yetki tanımlarının yapıldığı, yetki devrine ilişkin usul ve esasların belirlendiği görülmüştür.

Maliye Bakanlığınca belirlenen standartlar dışında kurum tarafından iç kontrole yönelik olarak belirlenmiş ilave politika ve prosedür bulunmamaktadır.

Muhasebe yetkililiği görevini yürüten personelin sertifikası bulunmamaktadır.

Kurumda ön mali kontrol faaliyeti Mali Hizmetler Müdürlüğü bünyesinde yürütülmektedir.

İç kontrol sistemi yıllık olarak değerlendirmeye tabi tutulmaktadır. Bu kapsamda 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55 inci maddesi gereği, 14.12.2017 tarihli Başkanlık oluru ile "İç Kontrol Eylem Planı Mevcut Durum Değerlendirmesi" yapılmış ve çalışmalar kitap olarak bastırılmıştır.

www.balioglu.net

Belediyece sağlanan hizmetlerden yararlananların istek, şikâyet ve önerileri IOS ve Android platformlarında hizmet sunan mobil uygulamalar ile alınıp değerlendirilmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 30 uncu maddesi gereği, idare bütçesinin ilk altı aylık uygulama sonuçları ve ikinci altı aya ilişkin beklenti ve hedeflerini gösteren Mali Durum ve Beklentiler Raporu süresi içerisinde hazırlanmamış ve web sitesinde yayımlanarak kamuoyuna duyurulmamıştır.

Kurum personelinin hata, usulsüzlük ve yolsuzlukları bildirebileceği mekanizmalar kurulmamıştır.

Belediye norm kadrosunda 3 adet iç denetçi kadrosu bulunmaktadır ancak bu kadrolara atama yapılmamıştır ve iç denetim birimi kurulmamıştır.

Stratejik plan, mevzuata uygun bir şekilde hazırlanmış ve idarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı oluşturulmuştur.

Bu çerçevede; iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde mevzuatın gerektirdiği hususların önemli ölçüde yerine getirildiği ancak tamamlanmadığı görülmüştür.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Kocaeli Gebze Belediyesi 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Bazı Mal ve Hizmet Alımlarında Ödenen Katma Değer Vergilerinin İndirilecek KDV Hesabında İzlenmesi

Bazı mal ve hizmet alım ihalelerine ve doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlara ilişkin ödemelerin incelenmesinde; ödeme emri belgesi eki faturalar üzerinde gösterilen katma değer vergilerinin alınan mal veya hizmetin maliyetine eklenerek ilgili stok, maddi duran varlık ya da gider hesaplarında izlenmediği, aşağıdaki tabloda gösterildiği şekilde 191 İndirilecek KDV hesabına kaydedilerek indirim konusu yapıldığı görülmüştür.

www.balioglu.net

Tablo 7 : İndirilecek KDV Hesabında İzlenen Tutarlar

Dönem	Hesap	Toplam Tutar (Borç)
01.01.2018 - 31.12.2018	191 İndirilecek KDV H.	3.438.134,00

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 153'üncü maddesinde; 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının, mal ve hizmetin satın alınması sırasında satıcılara ödenen veya borçlanılan ve kurum açısından indirim hakkı doğuran katma değer vergisinin izlenmesi için kullanılacağı, mahalli idarelerin, bir bedel karşılığı satmak üzere ürettikleri mal veya hizmetin üretim girdisi olarak satın aldıkları mal veya hizmetlere ilişkin olarak ödemiş oldukları katma değer vergisini indirim konusu yapabilecekleri, bunun dışında kurumun satışa konu olmayan kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın alınmış mal veya hizmet için ödenen katma değer vergisinin ise indirim konusu yapılamayacağı, bu tutarların ilgili gider hesabı veya varlık hesabına yapılacak muhasebe kaydında maliyet bedeline ilave edileceği ifade edilmiştir.

Faturalar üzerinde gösterilen ödeme konusu katma değer vergilerinin, alınan mal veya hizmetin maliyetine eklenerek ilgili stok, maddi duran varlık ya da gider hesaplarında izlenmemesi sonucu 191 İndirilecek KDV hesabında 3.438.134,00 TL tutarında hata meydana gelmiştir.

Kamu idaresi cevabında; 2018 yılında 191 hesaba yapılan kayıtların hatalı olduğu fark edilmiş olup 2019 yılından itibaren ödeme emri belgesi ekindeki faturalar üzerinde gösterilen KDV'lerin alınan mal ve hizmetin maliyetine eklenerek muhasebeleştirilmesinin yapıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Bulguda açıklandığı üzere, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği ödeme emri belgesi eki faturalar üzerinde gösterilen katma değer vergilerinin alınan mal veya hizmetin maliyetine eklenerek ilgili stok, maddi duran varlık ya da gider hesaplarında izlenmesi gerekmektedir. İdare cevabından, ödenen katma değer vergilerine ilişkin tutarların 2019 yılından itibaren mal ve hizmet maliyetine eklenerek muhasebeleştirileceği anlaşılmıştır.

www.balioglu.net

Kurumca 2018 yılında alınan mal ve hizmetler dolayısıyla ödeme konusu yapılan 3.438.134,00 TL tutarındaki katma değer vergisinin 191 İndirilecek KDV hesabına kaydedilmesi sonucunda; bilanço hesaplarından olan 190 Devreden KDV hesabında aynı tutarda hata meydana gelmiştir.

BULGU 2: Belediyece Diğer Kamu İdarelerine ve Diğer Kamu İdarelerince Belediyeye Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

Mülkiyeti belediyeye ait olup diğer kamu idarelerine tahsis edilen taşınmazlar ile mülkiyeti diğer kamu idarelerine ait olup belediyeye tahsisli aşağıdaki taşınmazların muhasebe kayıtlarında izlenmediği görülmüştür.

Tablo 8: Belediyece Tahsis Edilen Taşınmazlar

SIRA NO	TAŞINMAZIN CİNSİ/NEVİ	ADA/ PARSEL NO	YÜZÖLÇ. (M2)	ADRESİ	TAHSİS YAPILAN KURUM	TAHSİS TARİHİ	TAHSİS SÜRESİ (YIL)
1	ARSA	72/7	14.558,00	Yenikent Mah. Issıkgöl Cad. No:127	KOCAELİ BÜYÜKŞEHİR BLD.	4.05.2015	10
2	TARLA	.../1469	13.792,00	Mollafenari mah. Eskiistanbul Cad.	KOCAELİ BÜYÜKŞEHİR	2.06.2015	30

				No:9/1	BLD.		
3	ARSA	5748/5	1.151,74	İstasyon Mah. 1495/2 Sok. No:13	KOCAELİ BÜYÜKŞEHİR BLD.	3.01.2018	5
4	SPOR ALANI	6365/2	7.053,68	Cumhuriyet Mah. Yenibağdat Cad. No:117	KOCAELİ BÜYÜKŞEHİR BLD.	2.08.2018	25
5	BİNA-OTOPARK	5945/40	3.679,31	Hacıhalil Mah. Atatürk Cad. No:10	KOCAELİ BÜYÜKŞEHİR BLD.	1.02.2018	5
6	BİNA (112 ACİL)	…	…	Tatlıkuyu Mah.	KOC. VAL. İL SAĞLIK MÜD.	13.05.2015	4
7	BİNA (112 ACİL)	…	…	Mevlana Mah.	KOC. VAL. İL SAĞLIK MÜD.	11.06.2015	5
8	BİNA (112 ACİL)	…	…	Köşklüçeşme Mah.	KOC. VAL. İL SAĞLIK MÜD.	11.06.2015	5
9	BİNA (112 ACİL)	…	…	Cumhuriyet Mah.	KOC. VAL. İL SAĞLIK MÜD.	27.12.2016	3
10	BİNA	…	…	Kent Meydanı	KOCAELİ BÜYÜKŞEHİR BLD.	14.07.2017	5
11	BİNA	…	…	Tatlıkuyu Mah.	GEBZE İLÇE MİLLİ EĞT. MÜD.	13.08.2018	5
12	BİNA (İTFAİYE)	…	…	Mimarsinan Mah.	KOCAELİ BÜYÜKŞEHİR BLD.	11.04.2011	10

Tablo 9: Belediyeye Tahsisli Taşınmazlar

SIRA NO	TAŞINMAZIN CİNSİ/NEVİ	ADA/ PARSEL NO	YÜZÖLÇ. (M2)	ADRESİ	TAHSİSİ YAPAN KURUM	TAHSİS TARİHİ	TAHSİS SÜRESİ (YIL)
1	PAZAR YERİ	6108/4	21.203,17	Mustafapaşa Mah.	KOCAELİ DEFTERDARLIĞI	25.04.2016	Süresiz
2	OSMAN	.../510	15.120,00	Eskihisar	KOCAELİ	28.06.2018	Süresiz

www.balioglu.net

	HAMDİ BEY MÜZESİ VE MÜŞT.			Mah.	DEFTERDARLIĞI		
3	OSMAN HAMDİ BEY MÜZESİ VE MÜŞT.	.../289	414,00	Eskihisar Mah.	KOCAELİ DEFTERDARLIĞI	28.06.2018	Süresiz
4	OSMAN HAMDİ BEY MÜZESİ VE MÜŞT.	.../66	…	Eskihisar Mah.	KOCAELİ DEFTERDARLIĞI	28.06.2018	Süresiz
5	REKREASYON ALANI	4/40	62.000,00	Çayırova	KOCAELİ DEFTERDARLIĞI	29.11.2017	2
6	C-TİPİ ORMAN DİNLENME YERİ	…	100.250,00	Eskihisar Mah.	İZMİT ORMAN İŞLETME MÜD.	04.07.2012	10
7	C-TİPİ ORMAN DİNLENME YERİ	…	41.472,00	Cumaköy	İZMİT ORMAN İŞLETME MÜD.	19.08.2015	28
8	C-TİPİ ORMAN DİNLENME YERİ	…	79.670,00	Mollafenari	İZMİT ORMAN İŞLETME MÜD.	05.08.2016	28
9	B-TİPİ ORMAN DİNLENME YERİ	…	10.240,00	Kadıllı	İZMİT ORMAN İŞLETME MÜD.	19.02.2015	28
10	A-TİPİ ORMAN DİNLENME YERİ	…	87.299,00	Mollafenari	İZMİT ORMAN İŞLETME MÜD.	10.01.2012	10

www.balioglu.net

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 188'inci maddesinde, 250 Arazi ve Arsalar Hesabına ilişkin olarak *"(1) Arazi ve arsalar hesabı, kamu idarelerinin her türlü arazi ve arsaları ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır."* hükmü yer almaktadır.

Yönetmeliğin *"Hesabın işleyişi"* başlıklı 189'uncu maddesi 1'inci fıkrası;

(a) bendi 5'inci ve 6'ncı alt bentlerinde;

"5) Tahsise konu edilen arazi ve arsalar tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilir.

6) Tahsis edilen arazi ve arsalardan tahsisi kaldırılanlar maliki kamu idaresinin muhasebe birimince bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilir."

(b) bendi 5'inci ve 6'ncı alt bentlerinde de;

"5) Tahsise konu edilen arazi ve arsalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilir.

6) Tahsisli kullanılan arazi ve arsalardan tahsisi kaldırılanlar tahsisli kullanan kamu idaresinin muhasebe birimince bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilir."

Denilmiştir.

www.balioglu.net

Yukarıdaki düzenlemelere benzer hükümler, Yönetmeliğin 192'nci ve 193'üncü maddelerinde 252 Binalar Hesabına ilişkin olarak da yer almaktadır.

Yönetmeliğin yukarıdaki hükümleri gereği, bir başka kamu idaresi tarafından belediyeye ya da belediye tarafından bir başka kamu idaresine tahsis edilen taşınmazların muhasebe kayıtlarına alınarak hesaplarda takip edilmesi gerekmektedir.

Bu itibarla, Gebze Belediyesince diğer kamu idarelerine ve diğer kamu idarelerince de Gebze Belediyesine tahsis edildiği anlaşılan yukarıdaki tablolarda yer alan taşınmazlar muhasebe kayıtlarına alınarak ilgili hesaplarda izlenmelidir.

Kamu idaresi cevabında; Belediyece diğer kamu idarelerine ve diğer kamu idarelerince de belediyeye tahsis edilen taşınmazların hareketleri ile ilgili bilgi ve belgelerin ilgili müdürlüklerce muhasebe birimine bildirilmemesi sebebiyle muhasebe kayıtlarının yapılamadığı, ilgili birimlere gerekli talimatların verildiği, tahsisli taşınmazlara ilişkin bilgilerin muhasebe birimine ulaşması halinde muhasebe kayıtlarının yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Bulguda da ifade edildiği üzere; belediye tarafından başka bir kamu

idaresine ya da başka bir kamu idaresi tarafından belediyeye tahsis edilen taşınmazların Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 192'nci ve 193'üncü maddeleri gereğince muhasebe kayıtlarına alınarak ilgili hesaplarda takip edilmesi gerekmektedir. İdare cevabında, tahsisli taşınmazlara ilişkin bilgilerin muhasebe birimine intikalini müteakip muhasebe kayıtlarına alınacağı ifade edilmiştir. Bulgu konusu taşınmazlara ilişkin yapılması gereken muhasebe kayıtlarının yapılıp yapılmadığı 2019 yılı düzenlilik denetimi kapsamında tekrar değerlendirilecektir.

İdare mülkiyetinde olup başka bir idareye tahsisli kullandırılan 12 adet taşınmaz ile İdare mülkiyetinde olmamakla birlikte diğer idarelerden tahsisle kullanılan 10 adet varlığın muhasebe kayıtlarında yer almaması nedeniyle, bilançoda maddi duran varlıklar hesap grubunda yer alan tutarın doğru olmadığı değerlendirilmektedir.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Eğlence Vergisinin Konusuna Giren Faaliyeti Olan Bazı İşletmeler İçin Eğlence Vergisi Tahakkuk Ettirilmemesi

www.balioglu.net

Belediye sınırları içerisinde yer alan ve eğlence hizmeti sunan bazı işletmeler için eğlence vergisi tahakkuk ettirilmediği görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 17'nci maddesinde *"Bu Kanunun 21 inci maddesinde belirtilen ve belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer alan eğlence işletmelerinin faaliyetleri Eğlence Vergisine tabidir."* hükmü yer almaktadır.

Kanunun 21'inci maddesinde eğlence vergisinin konusuna giren faaliyetler sayılmış, maddenin 1'inci fıkrası III no'lu bendinde, biletle girilmesi zorunlu olmayan eğlence yerlerinden Kanunun 96'ncı maddesine göre tespit edilecek miktarda günlük maktu vergi alınacağı belirtilmiştir. Kanunun 20'nci maddesinin 3'üncü bendinde de; eğlence vergisi matrahının, biletle girilmesi zorunlu olmayan bar, pavyon, gazino, gece kulübü, taverna, diskotek, kabare, dansing, bilardo ve masa futbolu salonları gibi eğlence yerlerinde işin mahiyetine göre çalışılan her gün için Kanunun 96'ncı maddesine göre tespit edilecek miktar olduğu hükme bağlanmıştır.

Danıştay 9'uncu Dairesi 07.11.2007 tarih ve E:2005/5313, K:2007/3726 sayılı kararında, *"play station salonları biletle girilmesi zorunlu eğlence yerlerinden olmadığından, söz konusu salonlardan belediye meclisince belirlenen tarifeye istinaden eğlence vergisi*

alınmasında hukuka aykırılık bulunmadığına" hükmetmiştir. Dolayısıyla, play-station oyun salonlarının da biletle girilmesi zorunlu olmayan eğlence yerleri olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Zabıta Müdürlüğünden alınan verilere göre; canlı müzik faaliyetinin icra edildiği ya da play-station kafe olarak hizmet verdiği tespit edilen aşağıdaki işletmeler için eğlence vergisi tahakkuk ve tahsil işlemlerinin yapılmadığı görülmüştür.

Tablo 10: Eğlence Vergisi Tahakkuk Ettirilmesi Gereken İşletmeler

Sıra No	Ruhsat/ Belge No	İşletme Adı	Faaliyet Türü	Adresi
1	852	D. …	Play-station	M.Paşa Mh. 711 Sk. No:10 Z.Kat
2	791	F. …	Play-station	H.Halil Mh. Hürriyet Cd. No:1
3	572	Ş. …	Play-station	M.Paşa Mh. İbrahim Ağa Cd. No:101 D:6
4	673	Y. …	Play-station	S.Orhan Mh. İlyasbey Cd. 1112/1 Sk. No:7
5	543	K. …	Play-station	H.Halil Mh. A.Rıza Efendi Cd. No:37/A
6	438	B. …	Play-station	M.Sinan Mh. Nene Hatun Cd. No:4/A
7	290	S. …	Play-station	H.Halil Mh. 1216 Sk. No:5 K:1
8	282	M. …	Play-station	H.Halil Mh. 1212 Sk. No:4/C
9	647	P. …	Play-station	A.Yavuz Mh. Adem Yavuz Cd. No:84/A
10	469	K. …	Play-station	K.Çeşme Mh. 536/1 Sk. No:2/A
11	607	K. …	Play-station	M.Paşa Mh. Bağdat Cd. 554 Sk. No:14/A
12	379	P. …	Play-station	O.Yılmaz Mh. Ş.Numan Dede Cd. No:65/6
13	166	D. …	Play-station	M.Paşa Mh. 714 Sk. No:1
14	471	D. …	Play-station	Gaziler Mh. Şht.Erdem Demir Cd. 1744/1 Sk. No:44
15	308	T. …	Play-station	B.Bağı Mh. 323/1 Sk. No:2/B
16	258	G. …	Play-station	H.Halil Mh. 1217 Sk. No:2/B
17	199	F. …	Play-station	H.Halil Mh. Ş.Numan Dede Cd. No:34/E
18	620	Y. …	Play-station	S.Orhan Mh. 1102 Sk. No:5
19	432	K. …	Play-station	M.Paşa Mh. 709 Sk. No:18/A
20	185	L. …	Play-station	H.Halil Mh. 1222 Sk. No:23/A
21	518	Ç. …	Play-station	Hacıhalil Mah. 1223. Sk. No: 4 İç Kapı No: 2
22	198	Y. …	Play-station	A.Çeşme Mh. Eyüp Sultan Cd. No:31/C
23	184	B. …	Play-station	Y.Selim Mh. Ankara Cd. No:111/A
24	391	S. …	Play-station	Köşklü Çeşme Mah. Bahariye Cad. Dostlar Apt. Blok No: 16 İç Kapı No: A
25	334	İ. …	Play-station	İstasyon Mh. Ş.Mücahit Okur Cd. No:32/A
26	238	C. …	Play-station	Mimar Sinan Mah. Pirireis Cad. No: 3a

www.balioglu.net

27	132	D. …	Play-station	Beylikbağı Mah. 323/2. Sk. No: 32a İç Kapı No: 0
28	129	G. …	Play-station	Hacıhalil Mah. Yeni Bağdat Cad. No: 440 İç Kapı No: B
29	20	B. …	Play-station	Mevlana Mah. Özgür Cad. No: 1a İç Kapı No: 0
30	01-2011	O. …	Canlı müzik	Eskihisar Köyü Dr. Zeki Acar Cad.
31	02-2011	P. …	Canlı müzik	H.Halil Mah. Körfez Cad. 1027 Sk. No:5
32	02-2012	Ş. …	Canlı müzik	H.Halil Mah. Kızılay Cad. No:3/B
33	03-2012	D. …	Canlı müzik	A.Çeşme Mah. Yeni Bağdat Cad. 1046/1 Sk. No:2
34	04-2012	B. …	Canlı müzik	H.Halil Mah. İstanbul Cad. No:41
35	09-2012	S. …	Canlı müzik	Eskihisar Köyü 3024 Sk. No:18
36	02/2013	M. …	Canlı müzik	Eskihisar Köyü Eskihisar Kalesi Altı
37	05/2013	S. …	Canlı müzik	Eskihisar Köyü 3020 Sk. No:16
38	07/2013	T. …	Canlı müzik	H.Halil Mah. Adliye Cad. No:25
39	03/2014	Z. …	Canlı müzik	H.Halil Mah. Atatürk Cad. No:24/4
40	02/2015	M. …	Canlı müzik	T.Kuyu Mah. Körfez Cad. No:17/3
41	02/2016	F. …	Canlı müzik	Eskihisar Mah.3024 Sk.No:37/A
42	01/2018	K. …	Canlı müzik	M.Paşa Mah. Y.Bağdat Cad. No:559/2
43	03/2018	R. …	Canlı müzik	İstasyon Mah. 1458 Sk. No:13/A

www.balioglu.net

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun yukarıda yer alan hükümleri gereği; tabloda yer alan işletmelere, eğlence vergisinin konusuna giren faaliyetin yürütüldüğü her gün için belediye meclisince belirlenen tarifeye uygun olarak eğlence vergisi tahakkuk ettirilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Eğlence vergisi kapsamına giren bulgu konusu listedeki işletmelerin Ruhsat ve Denetim Müdürlüğünden alınan güncel kayıtlarla karşılaştırılması suretiyle ilgili işletmelere vergi tarh ve tahakkuk işlemi yapılıp tebliğ edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Bulguda açıklandığı üzere, canlı müzik faaliyetinin icra edildiği ya da play-station café olarak hizmet verdiği tespit edilen işletmeler için 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 17'nci maddesi gereği eğlence vergisi tahakkuk ettirilmesi gerekmektedir. Kamu idaresi bulguda eleştiri konusu yapılan hususa iştirak etmiş olup gerekli tarh ve tahakkuk işlemlerinin yapılacağını belirtmiştir. Konuyla ilgili olarak idarece yapılması gereken vergi tarh ve tahakkuk işlemlerinin yapılıp yapılmadığı 2019 yılı denetimlerinde tekrar değerlendirilecektir.

BULGU 2: Evsel Katı Atık Hizmetlerine İlişkin Ücret Tarifesinin Belirlenmemesi

Kurumca, evsel katı atık hizmetlerine ilişkin ücret tarifesinin belirlenmediği, evsel katı ücretlerinin toplanmadığı görülmüştür.

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 11'inci maddesinde *"Büyükşehir belediyeleri ve belediyeler evsel katı atık bertaraf tesislerini kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmekle yükümlüdürler. Bu hizmetten yararlanan ve/veya yararlanacaklar, sorumlu yönetimlerin yapacağı yatırım, işletme, bakım, onarım ve ıslah harcamalarına katılmakla yükümlüdür. Bu hizmetten yararlananlardan, belediye meclisince belirlenecek tarifeye göre katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücreti alınır. Bu fıkra uyarınca tahsil edilen ücretler, katı atıkla ilgili hizmetler dışında kullanılamaz."* hükmü yer almaktadır.

Yukarıdaki hükme istinaden 27.10.2010 tarih 27742 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulan Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik'te evsel katı atık bertaraf tesisleri tarifelerinin belirlenmesinde uyulacak usul ve esaslar düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

Yönetmeliğin *"Tanımlar"* başlıklı 4'üncü maddesinde;

"Abone: Su ve atıksu ve katı atık hizmetlerinden faydalanan ve/veya faydalanacak gerçek veya tüzel kişiyi,

Atık üreticisi: Faaliyetleri sonucu atık oluşumuna neden olan kişi ve/veya atığın bileşiminde veya yapısında bir değişikliğe neden olacak ön işleme, karıştırma veya diğer işlemleri yapan herhangi bir gerçek veya tüzel kişiyi,

Atık sahibi: Atık üreticisini veya atığın sahibi olan gerçek ve tüzel kişileri,

Evsel katı atık idareleri: Büyükşehir belediyelerini, diğer belediyeleri ve belediye birliklerini,

İfade eder."

Denilmiştir.

Yönetmeliğin *"Evsel katı atık idarelerinin görev ve yetkileri"* başlıklı 8'inci maddesinde ise bu idarelerin; evsel katı atık hizmetlerini vermek veya verdirmekle, evsel katı atık hizmetlerine ilişkin tarifeleri belirlemekle ve evsel katı atık ücretini toplamakla yükümlü

oldukları hüküm altına alınmıştır.

Yönetmelikte düzenlenen diğer bazı hususlar ise şu şekilde özetlenebilir:

- Evsel katı atık hizmetlerine ait ücretlendirme yapılan hizmetin karşılığı olarak düzenli aralıklarla su faturaları üzerinden yapılacak olup sabit ve değişken masraf olmak üzere iki farklı tarife belirlenebilecektir.

- Evsel katı atık hizmetleri için ücretlendirme yapılırken tam maliyet ve kirleten öder esasları kullanılacaktır.

- Evsel katı atık hizmetlerine ait ücretler belirlenirken, atık üreticisinin ürettiği atık miktarı aşağıdaki birimlerden biri veya birkaçı kullanılarak tespit edilebilecektir:

a) Atık ağırlığı,

b) Konteyner sayısı, konteyner hacmi, konteyner doluluk oranı ve atık toplama sıklığı,

c) Atık toplama aracı sayısı, araç hacmi, araç doluluk oranı ve atık toplama sıklığı,

ç) Atık üreticilerinin hanehalkı büyüklüğü, hastanelerde yatak sayısı, okullarda öğrenci sayısı gibi belirli özelliklerine göre belirlenebilecek sabit atık üretim değerleri.

www.balioglu.net

- Evsel katı atık idareleri hizmetten yararlanan ve/veya yararlanacak her abone karşılıklı sözleşme yapmakla yükümlüdürler. *(Sözleşme, abonenin ve/veya atık üreticisinin hangi hizmetlerden yararlandığını ve hangi tarife türü üzerinden ücretlendirileceğini tanımlar.)*

- Toplam sistem maliyeti, yatırımın finansal maliyeti, sistemin işletilmesi ve bakımı, sabit varlıkların amortisman maliyetleri, yönetim ve izleme giderleri, vergiler, kamulaştırma ve sistemin finansal sürdürülebilirliğini sağlayacak özkaynak getirisinden oluşan tam maliyeti içermektedir. *(Toplam sistem maliyeti, atıksu veya evsel katı atık sisteminin işletilmesi ve sürdürülebilirliği ile bağlantısı olmayan maliyetleri içermeyecektir.)*

- Ücret, toplam sistem maliyetinden 2464 sayılı Kanunun Mükerrer 44'üncü maddesi hükmü gereği alınan çevre temizlik vergisi çıkartılarak belirlenecektir.

- Evsel katı atık idareleri, evsel katı atık hizmetleri için tahsil ettikleri ücretlerin evsel katı atık hizmetlerinde kullanılmasını sağlayacak tam maliyet muhasebe sistemi kurmakla yükümlü olacaklardır.

- Belediyeler, ücret ve tarifelere ilişkin almış oldukları meclis kararlarını diğer meclis kararları gibi halka duyuracaklardır.

Yönetmeliğin *"Uyum süreci"* başlıklı Geçici 1'inci maddesinde ise *"26/10/2011 tarihi itibarıyla bu Yönetmeliğe, tarife belirleme, abonelik, sözleşme, teknik altyapı eksiklikleri ile kendi aralarında maliyet ve bölüşüm hesabı yapmayanlar da dahil olmak üzere, uyum sağlayamamış olan atıksu altyapı yönetimleri ve evsel katı atık idareleri, 31/12/2018 tarihine kadar bu Yönetmeliğe uyum sağlamakla yükümlüdürler."* denilmiştir.

Yönetmeliğin yukarıda yer alan hükümleri gereği; evsel katı atık idarelerinin, verdikleri evsel katı atık hizmetleri için meclis kararı ile ücret tarifesi belirlemesi gerekmektedir. Tarifenin, toplam sistem maliyetinden 2464 sayılı Kanunun Mükerrer 44'üncü maddesi gereği alınan çevre temizlik vergisinin çıkartılması suretiyle belirlenmesi ve evsel katı atık hizmetlerine ait ücretlerin, yapılan hizmetin karşılığı olarak su faturaları üzerinden tahakkuk ettirilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

Gebze Belediyesince; evsel katı atık ücret tarifelerine ilişkin herhangi bir meclis kararı alınmadığı, evsel katı atık ücreti adı altında bir gelir toplanmadığı ve Yönetmeliğin *"Uyum süreci"* başlıklı Geçici 1'inci maddesi gereği yapılması gereken iş ve işlemlerin yapılmadığı anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmeliğin Geçici 1'inci maddesi uyarınca uyum sürecinin 31/12/2020 tarihine kadar uzatılmış olduğu, konuya ilişkin çalışmaların il genelinde devam etmekte olduğu belirtilmiştir.

Sonuç olarak Bulguda da ifade edildiği üzere; evsel katı atık ücret tarifesinin Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri gereği meskenler ve işyerleri için belirlenmesi, evsel katı atık hizmetlerine ait ücretlendirmenin belirli aralıklarla su faturaları üzerinden yapılması gerekmektedir. İdarece de belirtildiği gibi Yönetmeliğin Geçici 1'inci maddesi gereğince; tarife belirleme, abonelik, sözleşme, teknik alt yapı eksiklikleri ile kendi aralarında maliyet ve bölüşüm hesabı yapmayanlar da dahil olmak üzere Yönetmeliğe uyum sağlayamamış olan atıksu altyapı yönetimleri ve evsel katı atık idareleri 31/12/2020 tarihine kadar Yönetmeliğe uyum sağlamakla yükümlü tutulmuş olup bu kapsamda idarece yapılması gerekenlerin yapılıp yapılmadığı takip eden yıllar denetimlerinde tekrar değerlendirilecektir.

BULGU 3: İşyeri Çevre Temizlik Vergisi Tahakkuklarına Esas Bina Grup ve Derecelerinde Hatalar Olması

Çevre temizlik vergisi mükellefi işyerlerine ilişkin beyannameler ve tahakkuk fişleri üzerinde yapılan incelemede; çevre temizlik vergisine esas tarifedeki bina grup ve derecelerinin 2005/9817 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki listede belirtilen kriterlere uygun olarak belirlenmediği, çok eski yıllarda alınmış çevre temizlik vergisi beyanlarının idarece yoklama yaptırılmak suretiyle düzeltilmediği / düzelttirilmediği, faal olmadığı halde çevre temizlik vergisi tahakkuk ettirilen işyerleri bulunduğu görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Mükerrer 44'üncü maddesi 5'inci fıkrasında, işyerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisinin aşağıdaki tarifeye göre (büyükşehirlerde % 25 artırımlı) alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Tablo 11: Yıllık Vergi Tutarı (TL)

Bina Grupları	1. Derece	2. Derece	3. Derece	4. Derece	5. Derece
1. Grup	1.400	1.120	840	700	560
2. Grup	850	670	500	420	340
3. Grup	560	450	340	280	225
4. Grup	280	225	170	140	115
5. Grup	170	140	100	85	70
6. Grup	85	70	50	40	30
7. Grup	30	25	18	15	12

13.12.2005 tarih ve 2005/9817 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla da çevre temizlik vergisi tarifesinde yer alan bina gruplarının tespitine ilişkin BKK eki Karar yürürlüğe konulmuştur. 2005/9817 sayılı Kararname eki Kararın 1'inci maddesinde, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Mükerrer 44'üncü maddesinde yer alan Çevre Temizlik Vergisi Tarifesindeki bina gruplarının Karara ekli aşağıdaki listede belirtilen şekilde tespit edileceği ifade edilmiş, Kararın 2'nci ve takip eden maddelerinde de listenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar açıklanmıştır.

www.balioglu.net

Tablo 12: Karara Ekli Liste

BİNA GRUPLARI	1-Öğrenci sayısı: (Okul,yurt,kreş,dershane, kurs,eğitim merkez, anaokulu, yuva vb. eğitim ve öğretim faaliyeti yapılan binalar.)	2- Yatak kapasitesi: (Konaklama tesisleri ile hastahaneler ve diğer yataklı sağlık tesislerine ait binalar.)	3- Kullanım alanı (m^2): a) Her türlü yeme, içme ve eğlence yerleri.	b)Daimi surette faaliyet gösteren lunapark, panayır, fuar, stadyum, hipodrum, spor salonu gibi yerler ile eşya depolamaya mahsus olan yerler.	4-Koltuk sayısı: (Sinema, tiyatro, opera, bale vb. biletle girilen koltuklu eğlence yerleri.	5-Personel sayısı: (1, 2, 3 ve 4 üncü sıradakiler hariç, ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyetler için kullanılan binalar ile bunlar dışında kalan faaliyetlere mahsus binalar.)
I. GRUP	750'den fazla	500'den fazla	1000'den fazla	5000'den fazla	2000'den fazla	300'den fazla
II. GRUP	750-500	500-300	1000-500	5000-4000	2000-1500	300-200
III. GRUP	499-250	299-150	499-250	3999-3000	1499-1000	199-100
IV. GRUP	249-100	149-50	249-100	2999-2000	999-500	99-50
V. GRUP	99-50	49-20	99-50	1999-1000	499-250	49-10
VI. GRUP	49-20	20'den az	50'den az	999-500	249-100	9-4
VII. GRUP	20'den az	-	-	500'den az	100'den az	3 ve daha az, konutlar

Kararın 5'inci maddesinde ise; belediye meclislerince, mükellefler dikkate alınmaksızın bina grupları itibariyle derecelere intibakların yapılacağı, bu intibak ve derecelere isabet eden vergi tutarlarını ihtiva eden listenin Ocak ayının ilk gününden itibaren bu ay süresince ilgili belediyenin ilan koymaya mahsus mahallerinde bir defaya mahsus olmak üzere ilan edileceği, takip eden yıllarda da, bina grupları ve derecelerdeki değişiklikler ile vergi tutarlarını ihtiva eden listenin her yıl Ocak ayı süresince yeniden ilan edileceği ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Yukarıda yer alan düzenlemelerden anlaşılacağı üzere; işyerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisine ilişkin 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Mükerrer 44'üncü maddesindeki tarifede yer alan bina gruplarının, 2005/9817 sayılı Kararname eki Karara ekli listede belirtilen kriterlere uygun olarak tespit edilmesi, bu tespit yapılırken listenin uygulanmasına ilişkin ilgili Karardaki diğer düzenlemelerin de dikkate alınması gerekmektedir.

Yapılan incelemede; çevre temizlik vergisine esas tarifedeki bina grup ve derecelerinin, mükellefin işyerindeki faaliyetinin Bakanlar Kurulu Kararı eki listede gösterilen *"öğrenci sayısı", "yatak kapasitesi", "kullanım alanı", "koltuk sayısı" ve "personel sayısı"* sütunlarından ve listede mevcut 7 grubun satırlarından hangisiyle eşleşiyorsa o sütun ve satırın ilgili hücresinin seçilerek tespit edilmesi gerekirken bu tespitin birçok mükellef için doğru biçimde yapılmadığı, faaliyetine son verdiği halde çevre temizlik vergisi tahakkuku yapılan mükellefler bulunduğu anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; "13.12.2005 tarih ve 2005/9817 sayılı Bakanlar Kumlu Kararıyla da Çevre Temizlik Vergisi tarifesinde yer alan bina gruplarının tespitine ilişkin BKK eki Karar yürürlüğe giren 2005/9817 sayılı kararname eki Kararın 1'inci maddesinde 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunun Mükerrer 44'üncü maddesinde yer alan Çevre Temizlik Vergisi Tarifelerine göre Çevre Temizlik Vergisi intibak listesi Belediyemiz Meclis Kararına göre uygulanmaktadır. Çevre Temizlik Vergisi kayıtları tarifede belirtilen grup ve derecelere göre uygulanmaktadır. Zaman zaman Çevre Temizlik Vergisi farklı beyan kayıtların alındığı görülmektedir. İlgili kayıtlarla hatalı kayıtların tespit ve düzeltme çalışmaları devam etmektedir.

Tüm kayıtların güncellenmesi için ilave personelle gerekli düzeltme işlemleri ivedilikle yapılacaktır."

Denilmiştir.

Sonuç olarak Bulguda açıklandığı üzere; işyerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisine esas bina grup ve derecelerinin mevzuatta belirlenen kriterlere uygun olarak tespit edilmesi, faaliyetine devam eden / etmeyen işyerlerinin periyodik olarak denetime tabi tutularak hatalı ya da eksik çevre ve temizlik vergisi beyanlarının ve tahakkuklarının düzeltilmesi / düzelttirilmesi gerekmektedir. İdare cevabında, çevre ve temizlik vergisi beyan ve kayıtlarına ilişkin düzeltme ve güncelleme çalışmalarının ivedilikle

www.balioglu.net

yapılacağı belirtilmiş olup konuyla ilgili idarece yapılması gereken çalışmaların yapılıp yapılmadığı takip eden yıllar denetimlerinde tekrar değerlendirilecektir.

BULGU 4: Telekomünikasyon Alt Yapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsilinin Yapılmaması

Belediye mücavir alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerine ait tarifenin belirlenmediği, söz konusu gelir kaleminin takip ve tahsilinin yapılmadığı görülmüştür.

655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'ye istinaden çıkarılan *"Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik"* 27.12.2012 tarih ve 28510 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

www.balioglu.net

Bu Yönetmelik hükümlerine göre; işletmeciler, elektronik haberleşme hizmeti sunmak için gerekli şebeke ve altyapıyı kurmak, kaldırmak, bakım ve onarımını yapmak gibi amaçlarla kamu ve özel mülkiyet alanlarının altından, üstünden ve üzerinden geçmeleri için tanınan haklar karşılığında bu Yönetmelikte belirtilen tarifeler esas alınarak geçiş hakkı sağlayıcısına ücret ödeyeceklerdir. Bu amaçlarla, işletmecilerle geçiş hakkı sağlayıcıları arasında anlaşma yapılacağı ve geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin de anlaşmada yer alacağı yine aynı Yönetmelikte ifade edilmiştir.

Yönetmeliğin *"Geçiş hakkı ücretleri"* başlıklı 9'ncu maddesinde; geçiş hakkı kullanımında gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ait mülkiyet alanları dışında kalan yerler için geçiş hakkı sağlayıcısı tarafından, geçiş hakkını kullanan işletmeciden talep edilen geçiş hakkı ücretinin Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde belirtilen fiyatları aşamayacağı, tapuda kamu kurum ve kuruluşları adına kayıtlı taşınmazlar için belirtilen ücret üst sınırı hariç olmak üzere, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde yer alan üst sınırları belirten fiyatların her mali yılın başında Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) oranında artırılarak tespit edileceği, ilk yıldan sonraki geçiş hakkı ücretlerinin bir önceki yıl geçiş hakkı ücretine en fazla Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) oranında artırım yapılması suretiyle tespit edileceği, geçiş hakkının kullanılması süresince geçiş hakkının kullanılmasından dolayı mevcut bir yapının, yolun, zeminin tekrar eski haline

getirilmesine ilişkin iş ve işlemlerin hangi tarafça yapılacağının geçiş hakkı sağlayıcısı tarafından belirleneceği, maliyetinin işletmeci tarafından karşılanması suretiyle bu iş ve işlemlere ilişkin bedellerin belirlenmesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığının bu işlere ilişkin birim fiyatlarının dikkate alınacağı hususları belirtilerek geçiş hakkı ücretlerine ilişkin ayrıntılı açıklamalar yapılmıştır.

Aynı Yönetmelikte; işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmayı Yönetmelikte belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği, geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin sözleşmede yer alacağı hüküm altına alınmış ve ayrıca 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere Geçiş Hakkı Ücret Tarifesi Üst Sınırları Tablosu Yönetmeliğe eklenmiştir.

Kurumca, yukarıda belirtilen düzenlemeler çerçevesinde; geçiş hakkı ücret tarifeleri belirlenmeli, geçiş hakkı sağlayıcısı olarak işletmecilerden geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsiline yönelik işlemler eksiksiz bir şekilde yapılmalıdır.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Meclisince kabul edilen KBB Elektronik Haberleşme ve Geçiş Hakkı yönetmeliğinde geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsili sadece Kocaeli Büyükşehir Belediyesi tarafından yerine getirileceği yer almaktadır. Bu nedenle sözü edilen hususların belediyemizce yapılabilmesi için Kocaeli Büyükşehir Belediyesine Ek-2 de ki yazımız ile yönetmelikte değişiklik yapılması talebinde bulunulmuştur. Ancak Kocaeli Büyükşehir Belediyesince talebimiz doğrultusunda herhangi bir işlem yapılmadığından geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsili Kocaeli Büyükşehir Belediyesi tarafından yerine getirilmeye devam edilmiştir. Bu nedenle Belediyemizce herhangi bir işlem yapılamamıştır."

Denilmiştir.

Sonuç olarak Bulguda da ifade edildiği üzere; Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik hükümlerine uygun olarak geçiş hakkı ücretlerine ilişkin tarifenin belirlenmesi ve belirlenen tarifeye göre geçiş hakkı sağlayıcısı işletmecilerden ücret tahsil edilmesi gerekmektedir. İdarece verilen cevapta; Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Meclisince kabul edilen KBB Elektronik Haberleşme ve Geçiş Hakkı Yönetmeliği gereği Kocaeli Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsilinin Kocaeli Büyükşehir Belediyesi tarafından yerine getirildiği, söz konusu Yönetmelikte

değişiklik yapılması talebiyle Kocaeli Büyükşehir Belediyesine yazı yazıldığı ifade edilmiştir.

Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmeliğin *"Tanımlar ve kısaltmalar"* başlıklı 4'üncü maddesinde;

"*Geçiş hakkı sağlayıcısı (GHS):* Geçiş hakkına konu olan kamuya ait ya da kamunun ortak kullanımında olan taşınmazlar da dahil olmak üzere taşınmazın sahipleri ve/veya taşınmaz üzerindeki hak sahiplerini,

Taşınmaz sahibi: Maliki oldukları taşınmazları, geçiş hakkı kapsamında kullandıracak olan gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşlarını,

Taşınmaz üzerinde hak sahibi: Geçiş hakkına konu olan taşınmazın üzerinde sınırlı ayni hak sahibi olan gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşlarını,

İfade eder."

Şeklinde tanımlanmıştır.

www.balioglu.net

Yukarıdaki tanımlardan açıkça anlaşılacağı üzere, geçiş hakkına konu kamunun ortak kullanımında olan taşınmazlar üzerindeki hak sahibi ilgili kamu kurumu olup belediye sınırları içerisinde ilgili belediyedir. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddesinin (g) bendi gereği *"Büyükşehir belediyesinin yetki alanındaki mahalleleri ilçe merkezine bağlayan yollar, meydan, bulvar, cadde ve ana yolları yapmak, yaptırmak, bakım ve onarımı ile bu yolların temizliği ve karla mücadele çalışmalarını yürütmek"* büyükşehir belediyelerinin yetki, görev ve sorumluluğundadır. Maddede sayılanlar dışındaki yol, meydan, cadde ve sokaklar ise ilçe belediyesinin yetki, görev ve sorumluluğundadır. Dolayısıyla; büyükşehir belediyeleri sadece 7'nci maddenin (g) bendinde sayılan geçiş hakkına konu yol, meydan, bulvar, cadde ve ana yollar üzerinde sınırlı ayni hak sahibi olup bunlar dışındaki kamunun ortak kullanımında olan taşınmazlar üzerinde ise ilçe belediyeleri sınırlı ayni hak sahibidir. Bu nedenle; sadece 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddesinin (g) bendinde sayılan yol, meydan, bulvar, cadde ve ana yollara ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin büyükşehir belediyeleri tarafından tahsil edilebileceği, maddede sayılanlar dışındaki kamunun ortak kullanımında olan taşınmazlara ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin ise ilçe belediyeleri tarafından tahsil edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

9. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

www.balioglu.net

GEBZE BELEDİYESİ 31.12.2018 TARİHLİ BİLANÇOSU

□□□İ□		2018	□□□İ□		2018
			247	Sermaye Taahhütleri	1.000.000,00
I	**DÖNEN VARLIKLAR**	**235,586,747.09**	**III**	**KISA VADELI YABANCI KAYNAKLAR**	**147,263,170.06**
A	Hazır Değerler	12,608,657.56	C	Faaliyet Borçları	70,044,640.36
102	Banka Hesabı	2,636,979.52	320	Bütçe Emanetleri Hesabı	70,044,640.36
103	Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı	0.00	D	Emanet Yabancı Kaynaklar	11,152,072.78
109	Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı	9,971,678.04	330	Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	8,405,048.90
B	Menkul Kıymet ve Varlıklar	0.00	333	Emanetler Hesabı	2,747,023.88
112	Kamu Kesimi Tahvil Senet ve Bonoları	0.00	G	Ödenecek Diğer Yükümlülükler	66,066,456.92
C	Faaliyet Alacakları	149,042,354.16	360	Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	0.00
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	1,879,165.06	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	0.00
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	137,596,991.08	362	Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri	1,961,907.27
126	Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı	919,998.21	363	Kamu İdareleri Payları Hesabı	6,258,153.05
127	Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	8,646,199.81	368	Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksit. Vergi Yük. Hes.	57,846,396.60
D	Kurum Alacakları	0.00	**IV**	**UZUN VADELI YABANCI KAYNAKLAR**	**140,745,548.35**
137	Takipteki Kurum Alacakları Hesabı	0.00	D	Diğer Borçlar	96,376,552.99
E	Diğer Alacaklar	104,728.82	438	Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksit. Borçlar Hesabı	96,376,552.99
140	Kişilerden Alacaklar Hesabı	104,728.82	H	Borç ve Gider Karşılıkları	44,368,995.36
F	Stoklar	1,636,124.42	472	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	44,368,995.36
150	İlk Madde ve Malzeme Hesabı	1,636,124.42	**V**	**ÖZ KAYNAKLAR**	**1,429,431,204.**
G	Ön Ödemeler	623,213.54	A	Net Değer	1,388,390,443.
162	Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	623,213.54	500	Net Değer Hesabı	1,388,390,443.
İ	Diğer Dönen Varlıklar	71,571,668.59	H	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet	84,952,022.23
190	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	71,571,668.59	570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet	84,952,022.23
II	**DURAN VARLIKLAR**	**1,482,853,176.**	I	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet	-34,669,500.39
C	Faaliyet Alacakları	13,459,585.78	580	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet	-34,669,500.39
220	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	372,004.50	İ	Dönem Faaliyet Sonuçları	-9,241,760.35
222	Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar	1,073,957.98	591	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı	-9,241,760.35
227	Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	12,013,623.30	0		
E	Mali Duran Varlıklar	18,164,678.10	0		
240	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	7,701,558.59			
241	Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Ser. H.	10,463,119.51			

www.balioglu.net

F	Maddi Duran Varlıklar	1,451,228,912.			
250	Arazi ve Arsalar Hesabı	1,127,847,472.			
251	Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	316,586,031.68			
252	Binalar Hesabı	73,816,418.89			
253	Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı	5,959,925.91			
254	Taşıtlar Hesabı	4,399,025.27			
255	Demirbaşlar Hesabı	9,952,702.16			
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-117,469,925.8			
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	30,137,262.05			
G	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0.00			
260	Haklar Hesabı	8,330,699.57			
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-8,330,699.57			
İ	Diğer Duran Varlıklar	0.00			
294	Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi D. V. H	252,307.95			
299	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-252,307.95			
	AKTİF TOPLAM	1,718,439,923.		PASİF TOPLAM	1,718,439,923
	NAZIM HESAPLAR	60,279,675.52		NAZIM HESAPLAR	60,279,675.52
B	Nakit Dışı Teminat ve Kişilere Ait Menkul	13,816,972.47	B	Nakit Dışı Teminat ve Kişilere Ait Menkul	13,816,972.47
910	Teminat Mektupları Hesabı	13,816,972.47	911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	13,816,972.47
C	Taahhüt Hesapları	25,047,049.90	C	Taahhüt Hesapları	25,047,049.90
920	Gider Taahhütleri Hesabı	25,047,049.90	920	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	25,047,049.90
İ	Diğer Nazım Hesaplar	21,415,653.15	İ	Diğer Nazım Hesaplar	21,415,653.15
990	Kiraya Verilen İrtifak Hakkı Tesis	14,798,814.56	999	Diğer Nazım Hesapları Karşılığı Hesabı	21,415,653.15
993	Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak	6,616,838.59	-	-	0,00

www.balioglu.net

GEBZE BELEDİYESİ 01.01.2018-31.12.2018 TARİHLERİ ARASI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kodu	Giderin Türü	2018		Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kodu	Gelirin Türü	2018
630	1	Personel Giderleri	46.949.371,79		600	1	Vergi Gelirleri	113.169.219,19
630	2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	7.486.613,98		600	3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	19.916.575,70
630	3	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	151.457.085,69		600	4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	79.513,71
630	4	Faiz Giderleri	621.007,86		600	5	Diğer Gelirler	134.952.310,24
630	5	Cari Transferler	4.421.138,76		600	6	Sermaye Gelirleri	187.761,32
630	7	Sermaye Transferleri	299.305,30		600	9	Red ve İadeler	-1.306.900,05
630	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	29.998.703,53					
630	13	Amortisman Giderleri	21.068.433,01					
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	13.924.163,29					
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	14.417,25					
		Giderler Toplamı	**276.240.240,46**				**Gelirler Toplamı**	**266.998.480,11**
							Faaliyet Sonucu	**-9.241.760,35**

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
4857 sayılı İş Kanununa tabi olarak çalışan işçiler için kıdem tazminatı karşılığı ayrılmaması	2013	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kurumda İç Denetçi Bulunmaması Nedeniyle Mali Yönetim ve İç Kontrol Sisteminin Önemli Bir Unsuru Olan İç Denetim Faaliyetinin Gerçekleştirilememesi	2013	Yerine Getirilmedi	Kurumda iç denetçi kadrosu alınmış ancak, henüz iç denetçi istihdamı sağlanmamıştır.
Kuruma ait taşınırların tamamının kayıt altına alınmaması ve Kurumun Taşınır Yönetim Hesabının Kurumun sahip olduğu taşınırların tamamını kapsamaması	2013	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Tapu kayıtlarında yer alan taşınmazların tamamının muhasebe kayıtlarına alınmaması	2013	Tam Olarak Yerine Getirildi	

www.balioglu.net

www.balioglu.net

KOCAELİ GEBZE BELEDİYESİ

2018 YILI

SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. **ÖZET** **35**

2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU** **36**

3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU** **36**

4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI** **36**

5. **GENEL DEĞERLENDİRME** **37**

6. **DENETİM BULGULARI** **38**

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Kriterlere Uygun Olmayan Hedefler 40

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Bulguları

1. Performans Programında Belirlenen Performans Hedefi ve Performans Göstergesi Sayısının Çok Fazla Olması

2. Stratejik Planda Bir Önceki Dönem Stratejik Planına İlişkin Değerlendirmelere Yer Verilmemesi

3. Stratejik Planda Yer Alan Bazı Hedeflerin Kriterlere Uygun Olmaması

www.balioglu.net

1. ÖZET

Bu rapor, Kocaeli Gebze Belediyesinin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay *"hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim"* olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Kocaeli Gebze Belediyesinin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015- 2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2018 yılı Performans Programı,
- 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

www.balioglu.net

Yapılan denetim sonucunda kurumun stratejik planında performans göstergelerine yer verilmediği görülmüştür. Oysa gerçekleşen sonuçların önceden belirlenen hedefe ne ölçüde ulaşıldığının ortaya konulmasında kullanılan miktar, zaman, kalite veya maliyet cinsinden ifade edilen performans göstergeleri ölçülebilirliğin sağlanması bakımından şarttır.

Stratejik planın yıllık uygulama dilimlerini oluşturan performans programı yasal düzenlemeler çerçevesinde oluşturulmuş olup idare tarafından performans hedeflerine ilişkin göstergelere burada yer verilmiştir. Ölçülebilirliğin sağlanması bakımından stratejik planda da miktar bakımından ifade edilemeyen hedefler için sayısal olarak ifade edilebilecek performans göstergelerine yer verilmesi gerekmektedir. Kurum ancak bu şekilde hedefe ilişkin faaliyetlere dair bilgilerinin ölçülmesi yani veri kayıt sisteminin doğru ve güvenilir bir şekilde işlemesine güvence sağlamış olur. Ayrıca ölçülebilir hedef ve göstergelere stratejik planda yer verilmemesi belirlenen hedeflere ilişkin sonuçların ölçüldüğü faaliyet raporunda güvenilir olmayan bilgi bulunma ihtimalini arttırmaktadır. Ancak örnekleme yoluyla seçilen veri kayıt sistemi incelenmiş, sistemin doğru ve güvenilir bilgi ürettiği değerlendirilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

www.balioglu.net

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Kocaeli Gebze Belediyesinin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2018 yılı performans denetimi kapsamında Kocaeli Gebze Belediyesinin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Yapılan denetim sonucunda Kocaeli Gebze Belediyesinin 2015-2019 dönemine ait Stratejik Planında idarenin misyon ve vizyonunu gerçekleştirmek üzere amaçlarını belirlediği ve bu amaçların altında ilgili hedeflerin belirlendiği ancak miktar cinsinden ifade edilemeyen hedeflere ilişkin sayısal olarak ifade edilebilen performans göstergelerine yer verilmediği görülmüştür. Amaçların kurumun misyon ve vizyonuyla uyumlu ve ulaşılabilir olduğu görülmüştür. Ayrıca hedeflerin amaçlar ile ilgili olduğu değerlendirilmiş olup hedeflere ilişkin göstergeler idare tarafından belirlenmemesi sebebiyle ölçülebilir olmadığı tespit edilmiştir. Yine kamu idareleri tarafından stratejik planlama sürecinde esas alınacak dokümanlardan biri olan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlara Dair Tebliğ'de zorunlu olduğu halde bir önceki dönem uygulama sonuçlarına yer verilmemiştir. Husus eleştiri konusu yapılmış ve denetim raporumuzda bulgu konusu edilmiştir.

www.balioglu.net

2018 yılı Performans Programı değerlendirildiğinde stratejik planda belirtilen amaç ve hedefler doğrultusunda stratejik planın yıllık dilimini oluşturduğu görülmüş olup yasal düzenlemeler çerçevesinde belirlenen kriterlere uygun olarak hazırlanmıştır. Stratejik amaçlar bağlamında performans hedefleri belirlenmiş ve idare tarafından performans hedeflerine ilişkin göstergelere burada da yer verilmiştir. Ancak Performans Programında çok fazla sayıda performans hedef ve göstergesi belirlenmiştir. Böyle bir durum;

- Odaklanma
- Performans bilgisinin doğru ve güvenilir bir şekilde ölçülüp değerlendirilememesi ve
- Belirlenen hedef ve göstergelerin başarılamama risklerini arttırmaktadır.

Her ne kadar yapılan performans denetimi sonucu kurumun kendi risk analizleri ve ilgili personellerin bu konudaki tecrübesi sayesinde bu riskleri bertaraf ettiği görülse de

izleyen stratejik planlama döneminde bu durumun göz önünde bulundurulması ve sadeleştirme yoluna gidilmesi önerilmektedir.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

BULGU 2: Stratejik Planda Bir Önceki Dönem Stratejik Planına İlişkin Değerlendirmelere Yer Verilmemesi

Kocaeli Gebze Belediyesinin 2015-2019 Stratejik Planında, 2010-2014 yıllarını kapsayan Stratejik Plana ilişkin gerçekleşmeleri içeren özet değerlendirmeye yer verilmediği görülmüştür.

28 Temmuz 2011 tarih ve 28008 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kalkınma Bakanlığından Kamu idarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlara Dair Tebliğ'de (Sıra No: 1) *"İkinci ve daha sonraki stratejik planını hazırlayacak kamu idareleri için, yürürlükteki stratejik planın uygulanmış olan dönemine ilişkin hedef ve göstergeler bazında gerçekleşme düzeyi ile başarı ve başarısızlık nedenlerini içeren özet değerlendirme bölümüne yeni hazırlanacak plan içinde yer verilecektir. Bir önceki plandan temel farklılıklar ve bu farklılıkların nedenleri açıklanacaktır"* ifadesi yer almaktadır.

www.balioglu.net

Tebliğ hükmüne göre, yürürlükteki Stratejik Planın uygulanmış olan dönemine ilişkin hedef ve göstergelere ilişkin başarı ve başarısızlık nedenlerini içeren özet değerlendirmenin yeni stratejik planda yer alması gerekmektedir. İdarenin, 2010-2014 Stratejik Plana ilişkin gerçekleşmelerin özet değerlendirmesine, 2015-2019 yıllarını kapsayan Stratejik Planda yer verilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "2020-2024 mali yıllarını kapsayacak Stratejik Plan hazırlanırken bir önceki Stratejik Plana (2015-2019) ilişkin gerçekleşmelerinin özet değerlendirmesine 2020-2024 yıllarına ait Stratejik Planda yer verilecektir" denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi bulgu konusu hususa iştirak etmiş olup takip eden denetim döneminde yapılan işlemlerin mevzuata uygun hale getirilip getirilmediği izlenecektir.

BULGU 3: Stratejik Planda Yer Alan Bazı Hedeflerin Kriterlere Uygun Olmaması

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu'na göre belirlenecek hedefler ile ilgili;

"Hedefler, amaçların gerçekleştirilmesine yönelik öngörülen çıktı ve sonuçların tanımlanmış bir zaman dilimi içerisinde nitelik ve nicelik olarak ifadesidir. Hedeflerin miktar ve zaman cinsinden ifade edilebilir olması gerekmektedir.

Hedeflerin;

...

Ölçülebilir

...

bir şekilde oluşturulması gerekir" hükmü yer almaktadır. Ancak hedeflerin ölçülebilir olarak ifade edilemediği hallerde hedeflere yönelik performans göstergelerine yer verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Ayrıca mezkur mevzuat uyarınca hedefler amaçların gerçekleştirilebilmesine yönelik spesifik ve ölçülebilir alt amaçlardır. Yani hedefler amaçların gerçekleştirilmesi ve izlenmesine hizmet eder, dolayısıyla hedefler amaçlarla ilgili olmak zorundadır.

Mevzuat hükümlerinden açıkça anlaşıldığı üzere Kamu İdareleri tarafından belirlenen hedefler stratejik amaçlarla "İlgili" olmalı ve aynı zamanda sayısal bir değer ifade etmeli "Ölçülebilir" olmalıdır. Ancak Kocaeli Gebze Belediyesinin 2018 Yılı Denetimlerinde, Stratejik Planda yer alan 48 adet hedefin Ölçülebilirlik kriterine uymadığı ve performans göstergesi belirlenmediği, 1 adet hedefin ise İlgililik kriterine uymadığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak 2018 yılı Stratejik Planında yer alan 49 adet hedef ilgili oldukları amacın gerçekleştirilip gerçekleştirilemediğini ölçemeye uygun değildir. Dolayısıyla bu hedeflere ilişkin 2018 yılı Faaliyet Raporunda yer alan gerçekleşme sonuçları gerçeği yansıtmayacaktır.

Kriterlere uygun belirlenmeyen Hedeflerden bazıları aşağıdaki tablodaki gibidir.

Tablo 1: Kriterlere Uygun Olmayan Hedefler

Stratejik Amaçlar	Hedef	Gösterge	İlgililik	Ölçülebilirlik
Stratejik Amaç 1 :1.1 Bilgi teknolojilerinin de yardımıyla kurum içi ve dışı yazılı iletişim ile Belediye Meclisi, Belediye Encümeni ve Kent Konseyi kararlarının hazırlanma ve duyurulma işlemlerinin süreklilik, hız ve güvenilirliğini artırmak				
	Stratejik Hedef 1.1.1 2019 yılı sonuna kadar Belediye Meclisi ve Belediye Encümeni kararlarının on-line sistem aracılığı ile izlenebilmesi sağlanacak ve hizmet sunumu sürekli iyileştirilmeye devam edilecektir	Gösterge Belirlenmemiştir	Hedef Amaçla İlgilidir	Hayır
	Stratejik Hedef 1.1.2 Belediye Meclisi ve Encümeni gündemindeki evrakların toplantı öncesi Üyelere elektronik posta ile gönderilmesi sağlanacak ve hizmet sunumu sürekli iyileştirilmeye devam edilecektir	Gösterge Belirlenmemiştir	Hedef Amaçla İlgilidir	Hayır
	Stratejik Hedef 1.1.5 2019 yılına kadar Yazı işlerinden vatandaş memnuniyeti en az %85'e ulaştırılacaktır	Gösterge Belirlenmemiştir	Hedef Amaçla İlgili Değildir	
Stratejik Amaç 4: 1.4 Belediye hizmetlerinde kalite ve verimlilik artışı sağlamak amacıyla kurumsal kapasitenin arttırılmasını sağlamak				
	Stratejik Hedef 1.4.1 2019 yılına kadar, belediyede kalite yönetim sisteminin sürekliliği sağlanacaktır.	Gösterge Belirlenmemiştir	Hedef Amaçla İlgilidir	Hayır
	Stratejik Hedef 1.4.2 Kurumda Strateji ve Performans odaklı yönetim sisteminin kurumsallaşması için gerekli projeler 2019 yılına kadar sürdürülecektir.	Gösterge Belirlenmemiştir	Hedef Amaçla İlgilidir	Hayır
	Stratejik Hedef 1.4.5 Yürüyen davalarda yargılamayı hızlandırmak için Belediye yargı mercileri, icra daireleri ve noterlerde tam olarak temsil edilecektir.	Gösterge Belirlenmemiştir	Hedef Amaçla İlgilidir	Hayır
	Stratejik Hedef 1.4.6 Kaymakamlık ve Başkanlık	Gösterge Belirlenmemiştir	Hedef Amaçla	Hayır

www.balioglu.net

	makamından gelen tüm inceleme, araştırma ve soruşturmalar, kanuni süresi içerisinde ve adil olarak sonuçlandırılacaktır.		İlgilidir	
Stratejik Amaç 5: 1.5 Belediye birimlerinin daha hızlı ve kaliteli sunabilmesi için bilgisayar ve bilgisayar sistemlerinin etkin bir şekilde kullanmasını ve günün ihtiyaçları, teknolojinin gelişimi doğrultusunda güncelliğini sağlamak				
	Stratejik Hedef 1.5.3 2019 yılına kadar bilgi işlem hizmetlerinden çalışan memnuniyeti %85'e ulaştırılacaktır	Gösterge Belirlenmemiştir	Hedef Amaçla İlgilidir	Hayır
Stratejik Amaç 7: 1.7 Şehrin, vatandaşın ve kurumun her türlü problemlerinin tespiti ve çözümünde Başkan ve üst yönetime her türlü desteği vermek				
	Stratejik Hedef 1.7.1 Başkanlık makamının özel kalem ve sekreterya hizmetleri kesintisiz olarak sunulacaktır	Gösterge Belirlenmemiştir	Hedef Amaçla İlgilidir	Hayır
	Stratejik Hedef 1.7.2 Belediye'nin temsil, ağırlama, tören ve protokol faaliyetleri gerçekleştirilerek Başkan adına yapılan toplantı ve organizasyonlar düzenlenecektir	Gösterge Belirlenmemiştir	Hedef Amaçla İlgilidir	Hayır
	Stratejik Hedef 1.7.3 Belediye Başkanı'nın seyahatleri organize edilerek koruma ve ulaşım hizmetleri yerine getirilecektir	Gösterge Belirlenmemiştir	Hedef Amaçla İlgilidir	Hayır
	Stratejik Hedef 1.7.5 2019 yılına kadar, başkanlık makamına gelen bütün talepler cevaplanarak Başkanı'nın iletişim hizmetlerinin yürütülmesi ve randevu işlerinin düzenlenmesi sağlanacaktır.	Gösterge Belirlenmemiştir	Hedef Amaçla İlgilidir	Hayır
	Stratejik Hedef 1.7.6 2019 yılına kadar özel kalem hizmetlerinden vatandaş ve iç paydaş memnuniyeti en az %85'e ulaştırılacaktır	Gösterge Belirlenmemiştir	Hedef Amaçla İlgilidir	Hayır

Kamu idaresi cevabında; "Bundan sonra 2020-2024 yıllarını kapsayacak Stratejik Planda hedefler konulurken nitelik, nicelik, miktar ve zaman cinsinden ifadelere yer

www.balioglu.net

verilecektir" denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi bulgu konusu hususa iştirak etmiş olup takip eden denetim döneminde yapılan işlemlerin mevzuata uygun hale getirilip getirilmediği izlenecektir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

BULGU 1: Performans Programında Belirlenen Performans Hedefi ve Performans Göstergesi Sayısının Çok Fazla Olması

2015-2019 dönemi Stratejik Planında 27 stratejik amaç için toplam 109 stratejik hedef belirlenmiştir. Söz konusu 109 hedefe ulaşmak için ise 2018 yılı performans programında 773 adet performans göstergesine yer verilmiştir.

Çok sayıda amaç, hedef, gösterge ve faaliyetin bulunması Stratejik Planın "stratejik" olma niteliği ile bağdaşmamaktadır. Planlama ile stratejik planlama anlayışı arasındaki temel farklılıklardan başlıcası, misyon ve vizyon tanımlaması ile mevcut durum arasındaki kapatılmasında temel rol oynayacak birkaç stratejik amaç etrafında kurumun odaklanmasını sağlamaktır. Çok fazla sayıda, her faaliyeti kapsayan amaçlar ve hedefler; başarılabilme, odaklanma, toplanacak performans bilgisinin ölçüm ve değerlendirilebilmesi açısından sorunlu olabilmektedir Nitekim Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlara Dair Tebliğ'de, kamu idarelerince hazırlanmış olan stratejik planlarda yaygın yapılan eksikliklere ilişkin belirtilen hususlardan birisinin de, performans programı hazırlıklarında güçlük oluşturacak sayıda ve nitelikte amaç ve hedef belirlenmesi olduğu vurgulanmıştır.

Ayrıca, Performans Programı Hazırlama Rehberinde "Performans Hedef ve Göstergeleri ile Faaliyetlerin Belirlenmesi" başlıklı bölümde performans hedeflerinin az sayıda belirlenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Stratejik planda ve performans programında, çok sayıda amaç ve hedef belirlenmesinin stratejik yönetim ve performans bilgisinin ölçüm ve değerlendirilebilmesi ve gerekli faydanın elde edilmesi açısından uygun olmadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bundan sonraki Stratejik Plana bağlı olarak (2020-2024) hazırlanacak performans programlarının amaçları, hedefleri ve performans göstergelerinin sayısının makul seviyeye indirilmesi sağlanacaktır" denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi bulgu konusu hususa iştirak etmiş olup takip eden denetim

www.balioglu.net

döneminde yapılan işlemlerin mevzuata uygun hale getirilip getirilmediği izlenecektir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net